

ADRODDIAD I FWRDD UCHELGAIS ECONOMAIDD GOGLEDD CYMRU

12 EBRILL 2019

TEITL: *Bwrdd Cyflawni Busnes*

AWDUR: *Iwan Trefor Jones, Cyfarwyddwr Arweiniol - Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru*

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw amlinellu rôl a chylch gwaith y Bwrdd Cyflawni Busnes (y Grŵp Cyflawni Busnes fel y'i gelwir ar hyn o bryd). Yn ogystal, mae'n amlinellu'r broses recriwtio arfaethedig i ddethol Cadeirydd ac Aelodau o'r Bwrdd Cyflawni Busnes.
- 1.2. Mae'r Bwrdd Cyflawni Busnes yn rhan annatod o'r trefniadau llywodraethu ac mae wedi'i sefydlu er mwyn datblygu a chyflawni'r Weledigaeth Twf ar gyfer y Gogledd, yn cynnwys y Cynllun Twf.
- 1.3. Bydd y Bwrdd Cyflawni Busnes yn cynghori'r Bwrdd Uchelgais Economaidd yn uniongyrchol, a fydd yn rhwym i ystyried ei gyngor. Rhaid iddo fod yn allblyg ac â chysylltiadau da y tu hwnt i'r rhanbarth. Bydd hyn yn galluogi iddo ddod ag arbenigedd a buddsoddiad posib i'r rhanbarth, a thynnu ar brofiad ei aelodau.
- 1.4. Sefydlwyd y Bwrdd yn ei ffurf gysgodol dros chwe mis yn ôl ac eisoes mae wedi gwneud cyfraniad sylweddol i ddatblygu'r Cynllun Gweithredu a'r Achosion Busnes Amlinellol unigol. Bellach, y nod yw ffurfioli'r trefniadau a sefydlu'r Bwrdd Cyflawni Busnes yn gadarn fel rhan allweddol o'r fframwaith llywodraethu i gyflawni'r Weledigaeth Twf ar gyfer y Gogledd.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Cymeradwyo rôl a chyfrifoldebau arfaethedig y Bwrdd Cyflawni Busnes.
- 2.2. Cymeradwyo'r broses recriwtio ar gyfer Cadeirydd y Bwrdd Cyflawni Busnes fel yr amlinellir yn yr adroddiad a dirprwyo awdurdod i Brif Weithredwr y Corff Atebol i ymgymryd â'r ymarferiad recriwtio.
- 2.3. Cymeradwyo'r broses recriwtio ar gyfer Aelodau'r Bwrdd fel yr amlinellir yn yr adroddiad a dirprwyo awdurdod i Brif Weithredwr y Corff Atebol i ymgymryd â'r ymarferiad recriwtio unwaith y bydd y Cadeirydd wedi'i benodi.
- 2.4. Cadarnhau'r defnydd o hyd at £20,000 y flwyddyn o gyllideb 'Datblygu a Chefnogi Prosiectau' Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru i gefnogi sefydlu Bwrdd Cyflawni Busnes.
- 2.5. Dirprwyo awdurdod i Brif Weithredwr y Corff Atebol i benderfynu ar y pecyn cydnabyddiaeth ar gyfer y Cadeirydd, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd ac Is-gadeirydd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

3.1. Fel sydd wedi'i nodi yn yr adroddiad.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

4.1. Rôl a Chylch Gwaith

4.1.1 Bydd y Bwrdd Cyflawni Busnes yn gweithredu fel llais busnes a chyflogwyr yn y rhanbarth, ac yn gweithio'n agos gyda sefydliadau megis CBI Gogledd Cymru, Siambr Fasnach Gorllewin Sir Gaer a Gogledd Cymru a Chyngor Busnes Gogledd Cymru a Merswy Dyfrdwy.

4.1.2 Bydd ganddo rôl allweddol wrth herio a chynghori Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru ar faterion yn ymwneud â'r Weledigaeth Twf a'r Cynllun Twf.

4.1.3 Bydd y Bwrdd yn mynegi anghenion busnesau yn y Gogledd, yn amlygu'r rhwystrau i dwf, ynghyd â dwyn ymlaen syniadau a chynigion.

4.1.4 Mae'r Bwrdd yn rhan allweddol o gyfarpar llywodraethu'r Cynllun Twf ac mae ganddo rôl ddeublyg bwysig:

- Sicrhau bod llais a dymuniadau busnesau yn siapio ac yn dylanwadu ar y Weledigaeth Twf ar gyfer Gogledd Cymru a phecyn a chyflawniad y Cynllun Twf;
- Sicrhau y gall busnesau gael mynediad i'r cyfleoedd a symbylir ac a gataleiddir gan ddatblygu'r Cynllun Twf, a'u harwain.

4.1.5 Mae'r Bwrdd wedi'i ymrwymo i wneud y gorau o'r cyfleoedd o fewn y Cynllun Twf, a hyrwyddo buddsoddiad anuniongyrchol gan gwmnïau, mentrau a busnesau.

4.1.6 Bydd ei aelodaeth yn cynnwys cynrychiolwyr o'r sectorau economaidd twf a sylfaen ledled y rhanbarth.

4.1.7 Bydd ei raglen waith (a fydd wedi'i gosod mewn cynllun busnes blynyddol) yn arddangos yn glir y cyfleoedd i'r sector preifat a ddaw yn sgil cyflawni'r Weledigaeth Twf a'r Cynllun Twf.

4.1.8 Bydd yn cryfhau proffil llais a mewnbwn busnesau i'r Cynllun Twf, er mwyn sicrhau ei fod yn cael ei yrru a'i gyflawni gan fusnes a diwydiant, er ei fod yn cael ei arwain yn wleidyddol.

4.1.9 Bydd y Bwrdd yn sicrhau bod buddsoddiad mewn twf yn cael ei hysbysu a'i siapio gan fusnesau i fusnesau.

4.1.10 Bydd Cadeirydd y Bwrdd yn aelod ymgynghorol o Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru a bydd ganddo rôl allweddol wrth ddarparu arweinyddiaeth a chysylltiadau allweddol gyda Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y Deyrnas Unedig. Bydd swydd y Cadeirydd yn cael ei hysbysebu a'i phenodi'n gyhoeddus.

4.1.11 Caiff cyfansoddiad a rôl y Bwrdd o fewn llywodraethiant y Cynllun Twf a'i gydberthynas gyda'r Cydbwyllgor ei gwmpasu yng Nghytundeb Llywodraethu 2.

4.2. Cyfrifoldebau Allweddol

4.2.1 Bydd y Bwrdd Cyflawni Busnes yn gyfrifol am:

- Adolygu a siapio'r Weledigaeth Twf ar gyfer y Gogledd;
- Herio ac adolygu'r portffolio o brosiectau a gynigir o fewn y Cynllun Twf;
- Darparu rôl eirioli, gan hyrwyddo'r rhanbarth fel prif leoliad ar gyfer buddsoddwyr ac ymwelwyr a gweithio gyda phartneriaid i gynyddu gwerth ac ansawdd mewnfuddsoddi;
- Rhoi cyngor ar ymyrraeth arfaethedig gan randdeiliaid allweddol eraill, yn cynnwys Llywodraeth Cymru;
- Hyrwyddo'r defnydd o ffynonellau ariannu allanol i gyflawni ymyraethau ledled y rhanbarth;
- Goruchwyllo'r gwaith o gynhyrchu achosion busnes a chyflwyno argymhellion yn uniongyrchol i Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru;
- Gweithio sefydliadau sector preifat allweddol eraill y rhanbarth, e.e. CBI Gogledd Cymru.

4.3. Cadeirydd y Bwrdd

4.3.1 Mae Cadeirydd dros dro wedi bod yn weithredol ers mis Rhagfyr 2018.

4.3.2 Caiff y Cadeirydd ei benodi ar sail tymor penodol o ddwy flynedd, gyda nifer y tymhorau wedi'i gyfyngu i ddau.

4.3.3 Tybir y byddai'r ymrwymiad amser, er yn hyblyg, yn un diwrnod yr wythnos, ond bydd lefel yr ymrwymiad yn amrywio dipyn ar draws y tymor.

4.3.4 Bydd y rôl yn derbyn cydnabyddiaeth ar lefel sy'n adlewyrchu arwyddocâd y rôl.

4.3.5 Bydd y Cadeirydd yn gyfrifol am:

- Arwain y Bwrdd, gan sicrhau ei fod yn cyflawni ei gyfrifoldebau;
- Cadeirio cyfarfodydd y Bwrdd, casglu barnau sydd wedi'u mynegi gan bob grŵp rhanddeiliaid a, lle bo angen, dod i gonsensws;
- Cyfathrebu a chynrychioli argymhellion y Bwrdd ar Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru;
- Bod yn arweinydd "busnes" a phencampwr dros y rhanbarth yn genedlaethol ac yn rhyngwladol.

4.3.6 Dylai'r Cadeirydd feddu ar y cefndir a'r profiad a ganlyn:

- Bod yn aelod o gymuned fusnes y sector preifat;
- Meddu ar brofiad arweinyddiaeth uwch helaeth;
- Cael rhwydwaith eang o gysylltiadau cyhoeddus, preifat ac yn y llywodraethau sy'n ymestyn y tu hwnt i'r rhanbarth.

4.3.7 Darperir cefnogaeth strategol, ymchwil, polisi a chyfryngau i'r Cadeirydd a'r Bwrdd Cyflawni Busnes gan y Swyddfa Rhaglen (unwaith y bydd wedi'i sefydlu'n llawn).

- 4.3.8 Ymgynghorir â Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ynghylch penodi Cadeirydd. Caiff y broses ei goruchwyllo gan Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.
- 4.3.9 Caiff y Cadeirydd ei benodi yn unol â'r safonau cydnabyddedig ar gyfer penodiadau cyhoeddus, yn cynnwys hysbyseb agored.
- 4.3.10 Bydd y Bwrdd yn cynnwys Cadeirydd a rhwng 9 a 12 aelod.

4.4. Dethol Aelodau'r Bwrdd Cyflawni Busnes

- 4.4.1 Rhaid i'r broses ddethol fod yn agored ac yn dryloyw, gan ddefnyddio'r meini prawf dethol a restrir isod.
- 4.4.2 Bydd y Panel Penodi yn cynnwys Cadeirydd ac Is-gadeirydd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru a Chadeirydd y Bwrdd Cyflawni Busnes. Bydd y Panel yn cyflwyno argymhellion i'r Bwrdd Uchelgais i gymeradwyo'r ymgeiswyr mwyaf addas i'w penodi.
- 4.4.3 Caiff rôl Aelodaeth y Bwrdd ei hysbysebu'n gyhoeddus i annog ystod eang o geisiadau. Bydd cyfres gyfunol o sgiliau a phrofiad y Bwrdd yn ystyriaeth allweddol.
- 4.4.4 Ar y cyd, dylai'r Bwrdd feddu ar y wybodaeth a'r sgiliau a ganlyn:
- Dealltwriaeth o economi'r Gogledd a gwerthfawrogiad o gyfleoedd yn y sectorau economaidd twf a sylfaen ledled y rhanbarth
 - Rhwydwaith eang o gysylltiadau ledled y DU ac yn rhyngwladol;
 - Profiad o ddadansoddi ac asesu gwybodaeth fasnachol, dechnegol ac ariannol er mwyn rhoi cyngor safonol i'r sawl sy'n gwneud penderfyniadau;
 - Profiad o ddarparu cyngor diduedd am brosiectau a mentrau, yn benodol yng nghyswllt eu hyfywedd a'u heffaith ar faterion cyflogaeth ac economi.
- 4.4.5 Wrth benodi aelodau, rhoddir ystyriaeth i sefydlu aelodaeth sydd, gyhyd ag sy'n bosib, yn gytbwys fel ei bod yn adlewyrchu ac yn cynrychioli holl ardal ddaearyddol y Gogledd, ei sectorau a'i chymunedau busnes a bydd angen ystyried hyn yn ystod y broses benodi.

4.5. Gwrthdaro Buddiannau

- 4.5.1 Er mwyn caniatáu i'r Bwrdd Cyflawni Busnes ymgymryd â'i holl swyddogaethau, gwneir gwahaniaeth clir rhwng y rheini sy'n ymwneud â datblygu prosiectau penodol a'r rheini sy'n paratoi argymhellion am y prosiectau hynny i Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru. Gweithredir system gadarn o ddatgan gwrthdaro buddiannau. Yn ogystal, mae Ymgynghorwyr y Bwrdd Uchelgais wedi'u rheoli gan God yng nghyswllt buddiannau personol. Disgwylir i aelodau a benodir i'r Bwrdd Cyflawni Busnes gydymffurfio â rhai darpariaethau.

4.6. Camau Nesaf

- 4.6.1 Bydd y camau nesaf yn cynnwys hysbysebu rôl y Cadeirydd. Bydd y broses fel a ganlyn:
- Bydd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn cymeradwyo proses recriwtio arfaethedig, yn seiliedig ar y broses sydd wedi'i hamlinellu uchod;
 - Hysbysebu'r swydd am bythefnos;

- Bydd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn ymgymryd ag asesiad rhestr fer, ac yn cynnal cyfweiliadau;
- Ymgynghori â Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru;
- Bydd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru yn cymeradwyo penodiad yr ymgeisydd a ffafrir.

4.6.2 Cost flynyddol arfaethedig cefnogi'r Cadeirydd, a chostau eraill sy'n gysylltiedig â'r Bwrdd Cyflawni Busnes, yw £20,000 y flwyddyn. Mae hyn yn seiliedig ar adolygiad o LEPs y DU a Phartneriaethau Twf eraill. Caiff cydnabyddiaeth y Cadeirydd ei drafod, ond bydd wedi'i gyfyngu gan yr adnoddau sydd wedi'u clustnodi i'r Bwrdd Cyflawni Busnes. Bydd hyn yn talu am gostau megis treuliau a lwfansau mynychu.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

5.1. Cost flynyddol arfaethedig cefnogi'r Cadeirydd, a chostau eraill sy'n gysylltiedig â'r Bwrdd Cyflawni Busnes, yw £20,000 y flwyddyn.

6. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

6.1. Bydd y Bwrdd Cyflawni Busnes yn gweithredu fel corff ymgynghorol i'r Bwrdd Uchelgais. Ni fydd ganddo unrhyw bwerau dirprwyedig i wneud penderfyniadau. Mae'n bwysig nodi y bydd y penderfyniad i greu Bwrdd Cyflawni Busnes fel corff ymgynghorol yn arwain at ddisgwyliadau cyfreithlon y bydd y Bwrdd Uchelgais yn ystyried barn y Bwrdd Cyflawni Busnes wrth wneud penderfyniadau. Rhoddir sylw i hyn hefyd gan benodiad arfaethedig y Cadeirydd fel Ymgynghorydd i'r Bwrdd Uchelgais.

6.2. Bydd angen i'r cabinet Rhanbarthol fod yn fodlon y gall gwrrd â holl gostau'r Bwrdd Cyflawni Busnes o'i Gyllideb Flynyddol.

6.3. Dylid gofyn am gyngor cyfreithiol ar yr amodau a thelerau arfaethedig y rheini a benodir i'r Bwrdd Cyflawni Busnes.

7. GOBLYGIADAU STAFFIO

7.1. Dim ar hyn o bryd.

8. EFFAITH AR GYDRADDOLDEB

8.1. Ymgymerir â'r broses recriwtio gan gydymffurfio â dyletswyddau'r Partneriaid dan ddarpariaethau Deddf Cydraddoldeb 2010.

9. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIUYD

9.1. Cytunodd cyfarfod y Grŵp Swyddogion Gweithredol ar 29 Mawrth 2019 y dylid cyflwyno'r adroddiad hwn i Fwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru er ystyriaeth.

ATODIADAU:

Dim.

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro - Corff Atebol:

"Fel yr amlinellir yn yr adroddiad, mae hyn yn rhoi'r Bwrdd Cyflawni Busnes ar sylfaen ffurfiol fel rhan o strwythur datblygol y prosiect. Mae'n amlinellu'n briodol broses a gaiff ei llywodraethu gan broses benodiadau dryloyw a theg ac mae'n adlewyrchu rôl allweddol y corff wrth lywodraethu'r prosiect. Fel yr adroddwyd, bydd y trefniadau hyn yn sail ar gyfer corfforiad i'r ail Gytundeb Llywodraethu, GA 2."

ii. Pennaeth Cyllid - Corff Atebol:

"Gall y Bwrdd benderfynu defnyddio rhan o'i gyllideb 'Datblygu a Chefnogi Prosiectau' ar gyfer pecyn cydnabyddiaeth Cadeirydd y Bwrdd Cyflawni Busnes, fel y nodir yn rhan 2.4 yr adroddiad."